
Uitdagingen voor beton in publieke ruimte en infrastructuur

ir. Luc Rens
Raadgevend ingenieur infrastructuur
FEBELCEM

Kwaliteit versus kwantiteit

Perspectieven en uitdagingen in diverse domeinen van de wegenbouw

- Hoofdwegennet
 - Wegen met beperkt verkeer - woonwijken
 - Publieke ruimten (esthetiek - oppervlakafwerking)
 - Tram- en busbanen
 - Afschermdende constructies voor wegen
 - Transversale thema's :
 - Duurzaamheid en klimaatbestendigheid
 - Hergebruik en recyclage
 - Renovatie - Onderhoud
 - Comfort en geluid
 - Kwaliteit
-

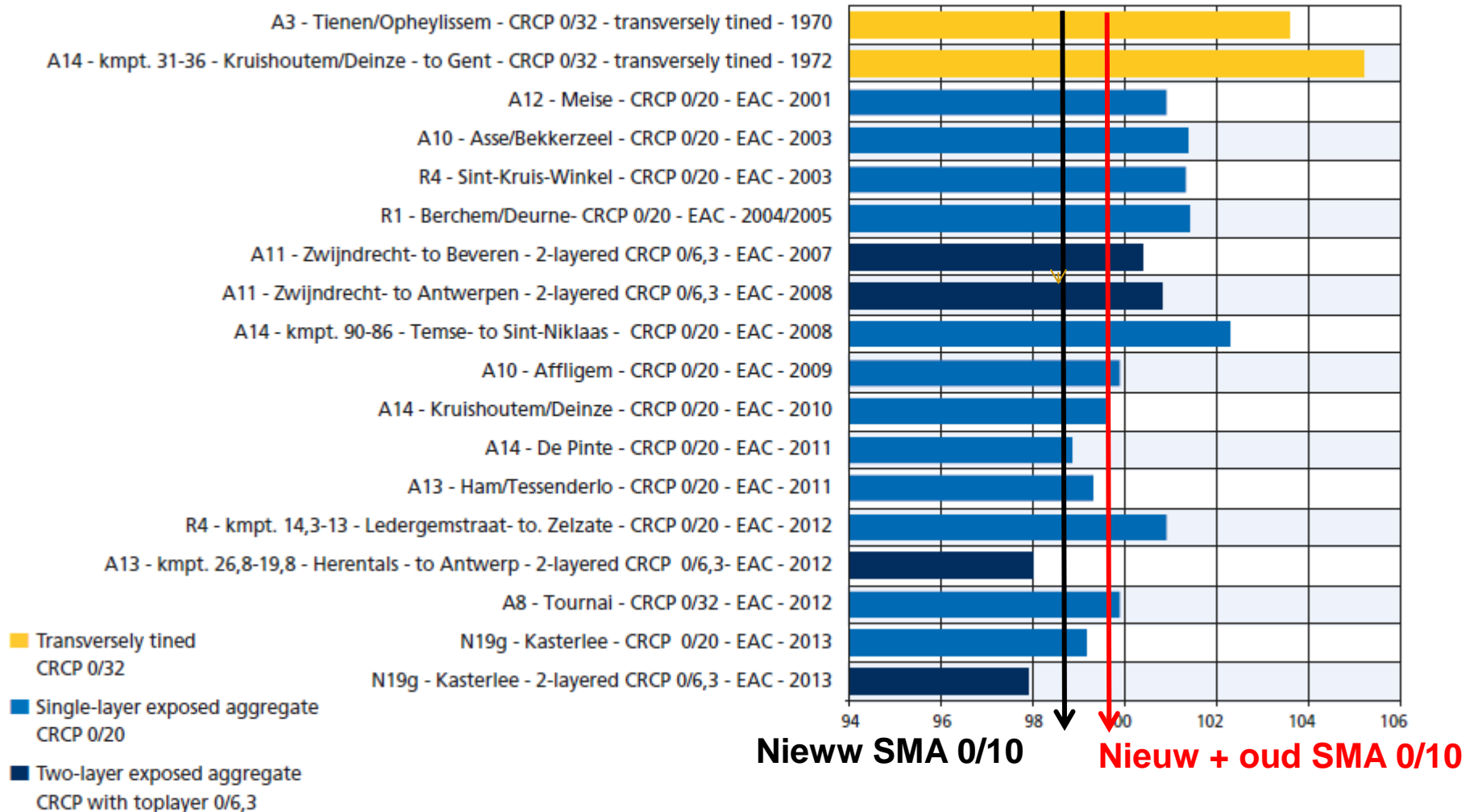
Hoofdwegennet

- Bestendigen van het huidige concept :
“DGB met fijn uitgewassen oppervlak”
 - Verdere verbeteringen door
 - Kritische opvolging en evaluatie van de prestaties
 - Onderzoek en internationale kennisuitwisseling (U.S. – DE - ...)
 - Kwaliteit machines en materialen

Hoofdwegennet

■ Geluidsprestaties voor fijn uitgewassen beton

Hoofdwegennet

- Alternatieven voor fijn uitgewassen beton ?
 - Next Generation Concrete Surface
 - Combinatie langse diepere groeven en fijne groefjes door slijpen met diamantschijven
 - U.S. Ervaring – proefvakken in DE

NGCS – Proefvak in België

- N44, Maldegem, oktober 2015
- Twee verschillende configuraties van groefafstanden

NGCS – Proefvak in België

- Op bestaande weg in platenbeton, 35 jaar oud
- Vermindering rolgeluid tot 6 dB(A) voor personenwagens; 1 à 2 dB(A) voor vrachtwagens
- Duurzaamheid akoestisch niveau wordt opgevolgd

Hoofdwegennet

- Alternatieven voor fijn uitgewassen beton ?
 - Composietverhardingen ?
 - Ervaring in NL - proefvakken DGB in DE
 - Besparingen in keuze van stenen (PSV < 50 – Dmax 31,5 mm) en oppervlakafwerking (bezemen, groeven)
 - Nadeel van recurrent onderhoud

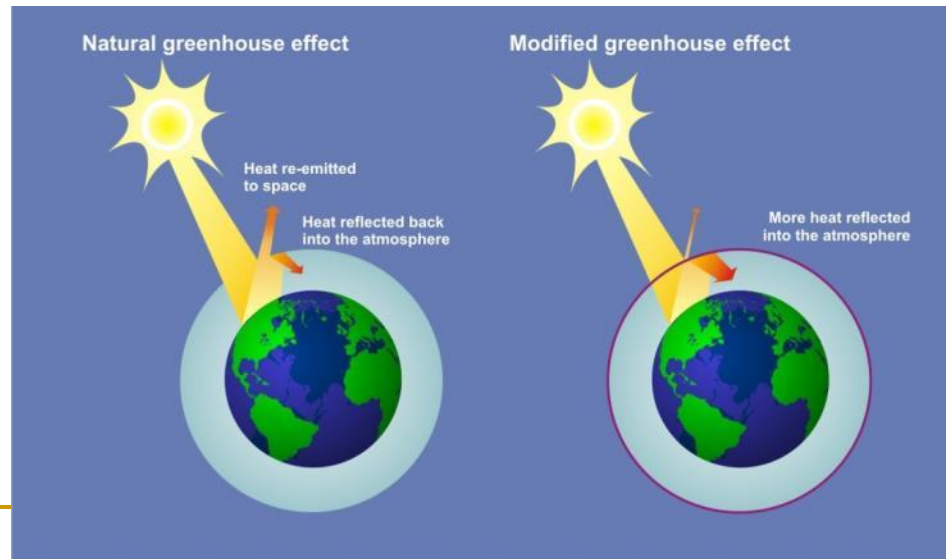
Woonwijken

- Beperkt verkeer – Onbeperkte levensduur
- Beperkte snelheid – geen probleem rolgeluid
- gebezemd oppervlak

Albedo

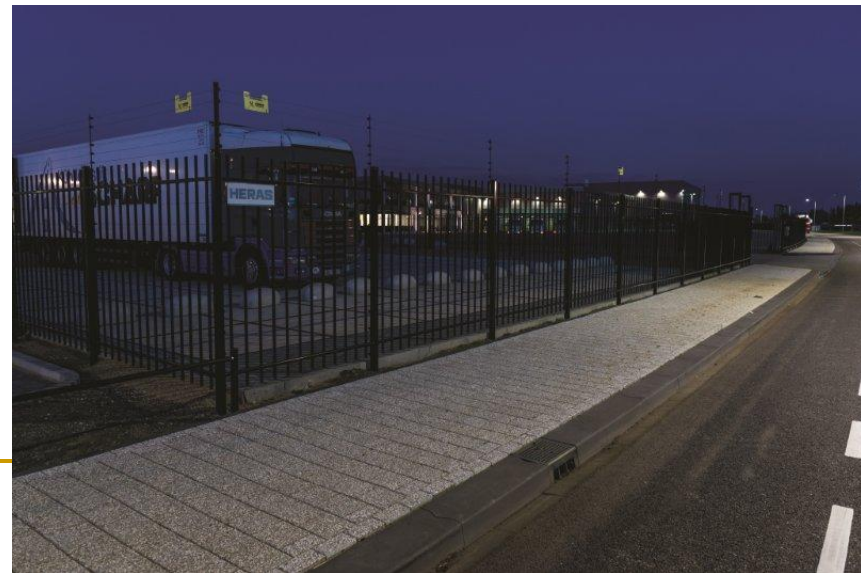
- Helder oppervlak – meer lichtweerkaatsing (albedo) – vertraging broeikas effect
 - Volgens studies aan Univ. Berkely (Californië, U.S.) :
 - 38 kg CO₂/m² voor en Δ_{albedo} van 0,15

Albedo

■ Retroreflectie

- Weerkaatsing in de richting van de waarnemer : verhoogde zichtbaarheid
- Interessant voor lijnvormige elementen

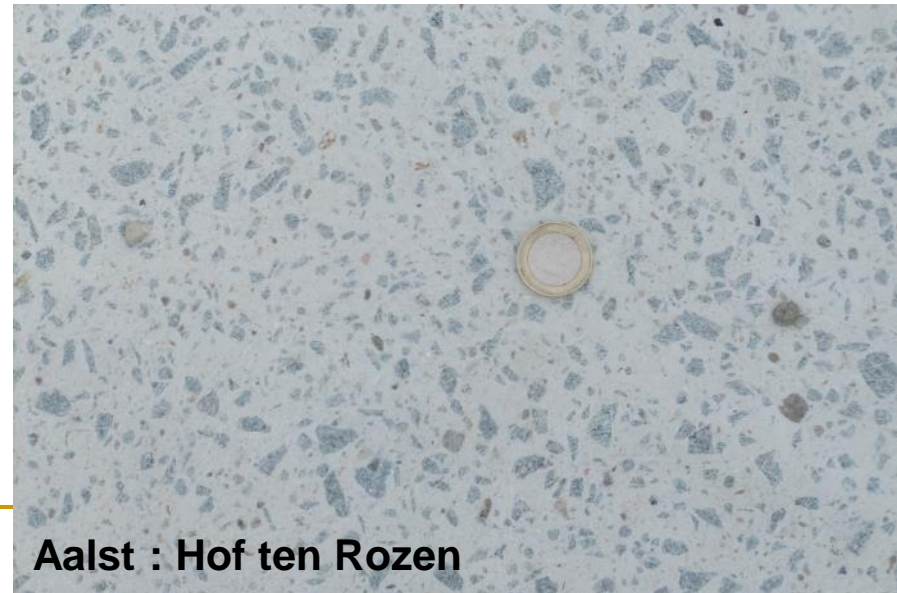
Oppervlakafwerking – “halfpolieren”

- Risico onbeschermd betonoppervlak tussen tijdstip storten beton en helikopterafwerking
- Alternatief : slepen jute doek op vers beton

Oppervlakafwerking – “schuren”

- Schuren – Slijpen – Polijsten = verschillende graden van afwerking
- Op verhard beton = afschuren van 2 à 3 mm – contrast stenen en mortel
- Aandacht slipgevaar

Aalst : Hof ten Rozen

Oppervlakafwerking – “stralen”

- Intensiteit regelbaar (keuze straalmateriaal, instelling hoek, snelheid machine)
- Meestal afwerking in banen – probleem overlapping
- Banenvrije uitvoering mogelijk met aangepaste machine

Genk : Fruitmarkt

Oppervlakafwerking – “boucharderen”

- Esthetisch en/of functioneel
- Rustieke afwerking

Oppervlakbehandeling - “Diamond grinding”

- Verbeteren oppervlakkenmerken
 - Verbeteren vlakheid
 - Verminderen rolgeluid
 - Verbeteren stroefheid
- Minder geschikt als esthetische afwerking (homogeniteit, overlapping banen)

Oppervlakbehandeling - Fijnfrezen

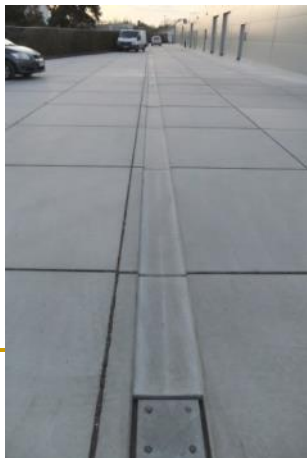
Publieke ruimte - gebruik prefabplaten

- OCW – WG “verhardingen met prefab betonplaten”
 - Indeling van producten
 - Klassieke tegels
 - Lengte/dikte > 4
 - Lengte \leq 600 mm
 - Grootformaattegels
 - Lengte/dikte > 4
 - Lengte tussen 600 en 1500
 - Prefab betonplaten
 - Lengte/dikte > 4
 - Lengte > 1500 mm

Publieke ruimte - gebruik prefab platen

- OCW – WG “verhardingen met prefab betonplaten”
 - 5 categorieën in functie van verkeer
 - 30 km/u
 - Ontwerplevensduur 20 jaar
 - Industrierivhardingen – winkelstraten – pleinen – woonerven – parkeerterreinen – fietspaden – voetgangerszones – privé opritten – terrassen
 - Structuuropbouw en plaatsingsvoorschriften

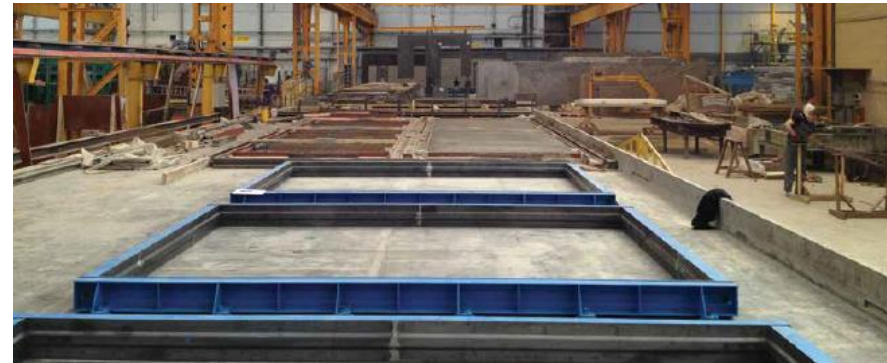
Publieke ruimte - gebruik prefabplaten

- Luik – Guillemins Esplanade

Publieke ruimte - gebruik prefabplaten

- Prefab platen 4m x 3 m – 2 laags – nat in nat
- Onderlaag 15 cm : ZVB
- Toplaag 7 cm : discontinu - kalksteen 8/14 en witte kwarts 8/12 - “negatief” uitgewassen – zwarte kleurstof

Publieke ruimte - gebruik prefabplaten

- Luik – Guillemins Esplanade

Prefab beton : Maatwerk - Creativiteit

Prefab beton : Maatwerk - Creativiteit

Afscherpende constructies voor wegen

- Prefab en ter plaatse gestorte betonnen geleideconstructies
 - Europese Commissie eist CE voor alle systemen, ook voor ter plaatse gestorte indien het ontwerp in eigendom is (“proprietary design”)
 - Nu al beschikbaar op de markt H2 - W2 – ASI B
 - Belang van Life-Cycle Cost

Grondbehandeling

- WG

- Keuze genormaliseerde bindmiddelen (CE)

- Cement NBN EN 197-1
- Kalk NBN EN 459-1&2
- HBW NBN EN 13282-1&2

In de praktijk...
enkele Limburgse projecten

Beringen : be-MINE

29

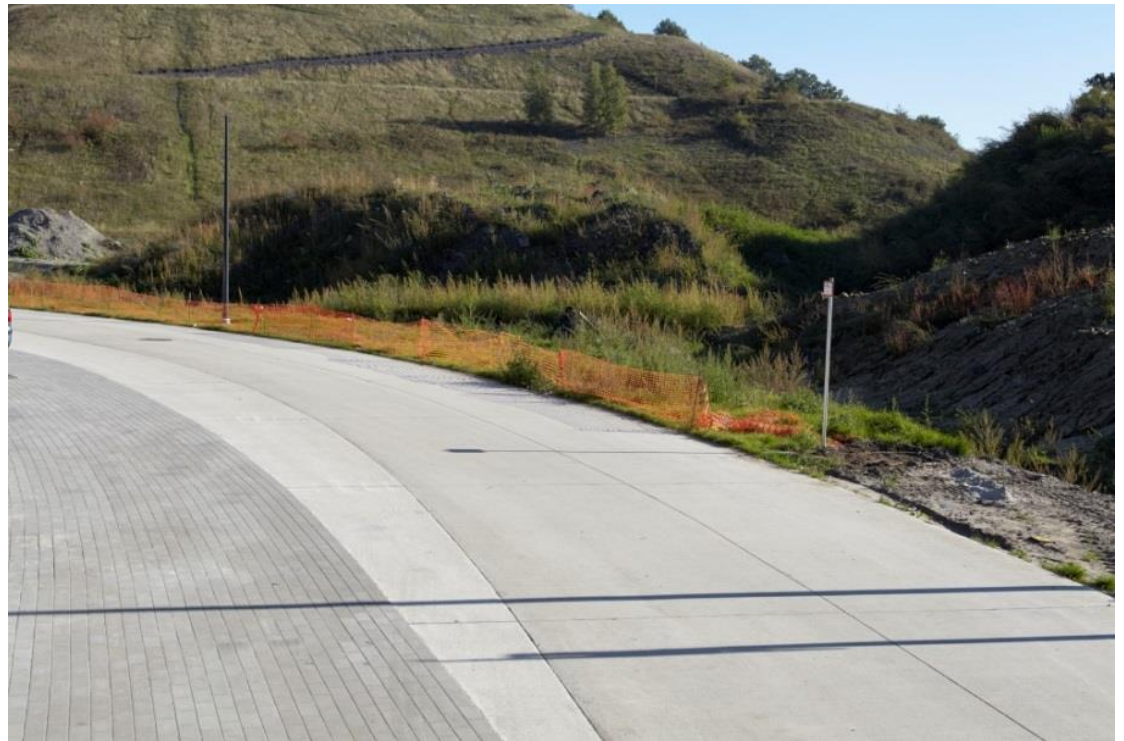
Beringen : be-MINE

30

Beringen : be-MINE

31

Beringen : be-MINE

32

Tram- en businfrastructuur

- Busstation Beringen

Tram- en businfrastructuur

- Busstation Beringen

Tram- en businfrastructuur

- Busstation Beringen

Bree - Scholencampus

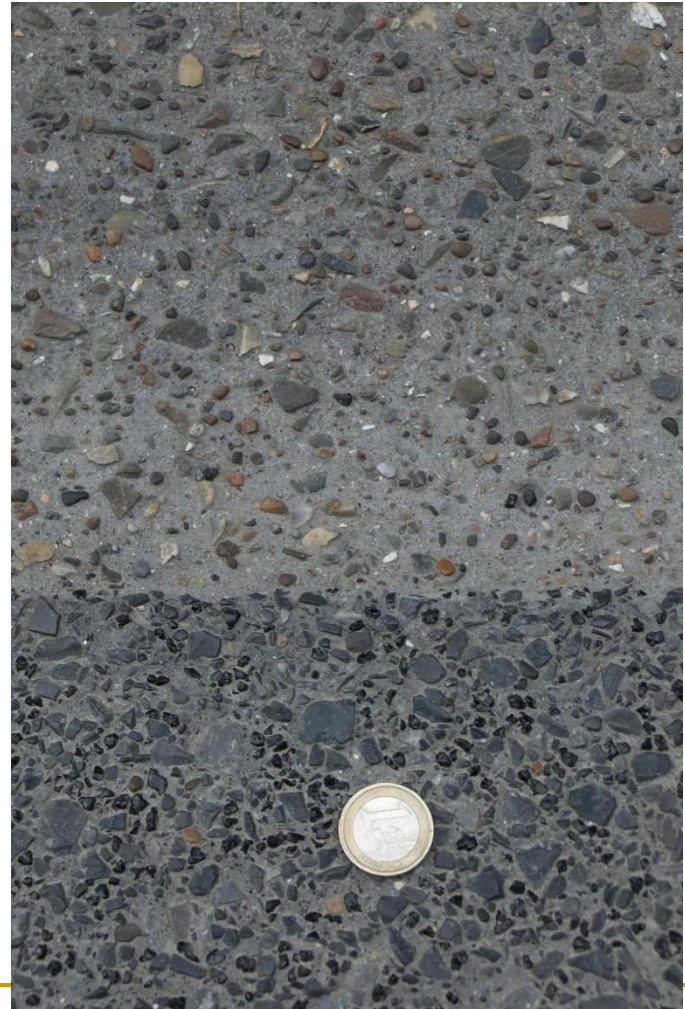
Bree - Scholencampus

Tessenderlo - Neerstraat

Tessenderlo - Neerstraat

Tessenderlo - Schoot

Tessenderlo - Schoot

Tessenderlo - Schoot

Lommel Barrierpark

Mechelen – FNG

■ Fietspad voor kantoorgebouw

- Witte kalksteen
- Niet-getrild beton : hoge dichtheid stenen aan het oppervlak

Conclusies

- De diverse toepassingsdomeinen van betonverhardingen hebben elk hun specifieke uitdagingen
 - Blijven openstaan voor innovaties
 - Onderzoek & Ontwikkeling
 - Internationale samenwerking
 - Aandacht voor duurzaamheid
 - “Sustainable & climate resilient”
 - **Kwaliteit door COMPETENTIE & OVERLEG**
-

Dank u voor uw
aandacht